

# EVROPSKÝ PARLAMENT

2004



2009

---

*Dokument ze zasedání*

**A6-0232/2009**

3. 4. 2009

## **ZPRÁVA**

o jednáních Petičního výboru v průběhu roku 2008  
(2008/2301(INI))

Petiční výbor

Zpravodajka: Mairead McGuinness

## OBSAH

	<b>Strana</b>
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU .....	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	10
PŘÍLOHA: Petice, které Evropský parlament obdržel v roce 2008 .....	16
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU .....	20

## NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

### o jednáních Petičního výboru v průběhu roku 2008 (2008/2301(INI))

*Evropský parlament,*

- s ohledem na svá předchozí usnesení o jednáních Petičního výboru,
  - s ohledem na výsledky svých misí, které byly v roce 2008 vyslány do Rumunska, Bulharska a Francie za účelem zjištění informací, a na související zprávy a doporučení schválená výborem,
  - s ohledem na články 21 a 194 Smlouvy o ES, které všem občanům EU a osobám s bydlištěm v EU přiznávají právo předkládat Evropskému parlamentu petice,
  - s ohledem na článek 45 a čl. 192 odst. 6 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Petičního výboru (A6-0232/2009),
- A. uznává význam petičního řízení s jeho zvláštními rysy, jež příslušnému výboru umožňuje hledat řešení a vysvětlení pro občany EU, kteří Parlamentu předložili petici,
- B. vzhledem k rostoucímu počtu občanů EU, kteří se na Parlament obracejí s peticí, a vzhledem ke snahám Petičního výboru o urychlení jeho postupů s cílem zlepšit služby poskytované občanům, kteří se na něj obracejí,
- C. vzhledem k tomu, že několik doporučení přijatých v rámci výroční zprávy za rok 2007 mají orgány Parlamentu teprve uvést v praxi, jako je požadavek na urychlené zlepšení administrativních zdrojů Petičního výboru, včetně jazykové a právní odbornosti, za účelem zvýšení schopnosti Parlamentu vést nezávislá šetření ohledně obdržených petic nebo například požadavek užší spolupráce se sítí SOLVIT v oblasti peticí a stížností týkajících se vnitřního trhu či vytvoření společného portálu EU pro evropské občany,
- D. máje na paměti, že ačkoli bylo v tomto období dosaženo značného pokroku ve vývoji struktur a politik Unie, občané stále bezprostředně zaznamenávají mnoho nedostatků v provádění politik a programů Unie, neboť se jich přímo dotýkají, a vzhledem k tomu, že tyto nedostatky jsou často předmětem obdržených petic,
- E. vzhledem k tomu, že zavedení „občanské iniciativy“ zakotvené v Lisabonské smlouvě přinese ještě větší účast občanů na činnostech a práci Evropské unie,
- F. vzhledem k tomu, že Parlament je tedy povinen zajistit, aby jednotlivé členské státy lépe uplatňovaly právo Společenství ve prospěch občanů a obyvatelů EU, a že proto musí o dosažení tohoto cíle usilovat ve spolupráci s členskými státy,
- G. vzhledem k tomu, že se však mnohé členské státy zdráhají aktivně spolupracovat s příslušným výborem zejména tím, že se neúčastní jeho schůzí, a vzhledem k tomu, že toto jednání nesvědčí o dostatečné loajální spolupráci s tímto orgánem,

- H. vzhledem k tomu, že neexistence aktivní a včasné spolupráce s příslušným výborem v zájmu správného uplatňování práva Společenství vede k pochybnostem o vůli a záměru daného členského státu náležitě realizovat politiky a cíle EU, čímž své orgány vystavuje sankcím a pokutám stanoveným Smlouvami i veřejné kritice,
- I. uznáváje však, že mnoho členských států spolupracuje dobře a společně s Parlamentem se snaží vycházet vstříc zájmům, které občané vyjadřují prostřednictvím petičního řízení,
- J. uznáváje konstruktivní úlohu oddělení Komise v petičním řízení, která pravidelně, na žádost příslušných výborů, poskytují předběžná hodnocení mnoha obdržených petic,
- K. vzhledem k tomu, že tato spolupráce by mohla a měla být ještě posílena, zejména v souvislosti s postupy podle článků 226 a 228 Smlouvy o ES, jedná-li se o náležitě zdůvodněné případy,
- L. vzhledem k tomu, že Parlament usoudil, že má právo využít své pravomoci podle článku 230 Smlouvy o ES, pokud se ukázalo, že to je nutné v zájmu ukončení závažného porušování práva Společenství, jež bylo odhaleno v průběhu vyšetřování petice, a pokud mezi Parlamentem a Komisí navzdory vynaloženému úsilí přetrvávají velké rozdíly ve výkladu toho, jaká opatření stanovená právem Společenství je v daném případě třeba přijmout na ochranu práv občanů,
- M. vzhledem k tomu, že řízení pro nesplnění povinnosti nezajišťuje předkladatelům petice nápravu ani tehdy, když Soudní dvůr členskému státu uloží, aby své právní předpisy upravil tak, aby byly uvedeny v soulad s právními akty EU,
- N. vzhledem k tomu, že neschopnost nabídnout mimosoudní nápravu přímo občanům EU, kteří jsou nebo kteří se stali obětí nesprávného uplatňování práva EU, představuje základní nespravedlnost, jíž by orgány EU, a zejména Parlament, měly věnovat větší pozornost,
- O. vzhledem k tomu, že podle článku 230 Smlouvy o ES má Parlament právo podávat k Soudnímu dvoru žaloby za stejných podmínek jako Rada a Komise, a vzhledem k tomu, že podle článku 201 Smlouvy o ES je Parlament zmocněn vykonávat kontrolu nad činnostmi Komise, a tudíž má k dispozici právní a politické nástroje k efektivnějšímu řešení legitimních obav občanů,
- P. vzhledem k tomu, že Parlament by měl přezkoumat své vlastní postupy, zejména postupy uvedené v článku 121 jednacího řádu, s cílem usnadnit průběh řízení u Soudního dvora, jsou-li v sázce práva předkladatelů petice,
- Q. vzhledem k tomu, že by mělo být připomenuto, že podle článku 6 Smlouvy o EU je Unie založena na zásadách svobody, demokracie, dodržování lidských práv, základních svobod a zásad právního státu, tj. na principech, které také patří mezi základní kodaňská kritéria pro vstup do EU, a vzhledem k tomu, že článek 7 Smlouvy o EU stanoví zvláštní postupy, jež lze použít v případech závažného a přetrvávajícího porušování uvedených zásad nebo v případech, kdy je zřejmé, že by k takovému porušení mohlo dojít,
- R. máje na paměti návrhy usnesení, které byly v roce 2008 předloženy na plenárních

zasedáních a přijaty drtivou většinou poslanců podle čl. 192 odst. 1 jednacího řádu na základě obdržených petic týkajících se důsledků výstavby plynovodu Nord Stream v Baltském moři a podvodných „katalogových“ firem,

- S. vzhledem k tomu, že kvůli vzrůstajícím obavám o zabezpečení dodávek energie byly vypracovány projekty na vybudování plynovodů pro zemní plyn a zkapalněný zemní plyn, které, především jsou-li připravovány ve spěchu a bez řádného posouzení rizik a alternativ, vyvolávají obavy předkladatelů petic z toho, že nebyla dostatečně posouzena potenciální vážná rizika pro životní prostředí, lidské zdraví a bezpečnost, zejména v souvislosti s projekty v Baltském moři, ve Walesu a v Irsku;
- T. vzhledem k tomu, že z posouzení petic vyplývá, že upravené seznamy projektů uvedené v přílohách ke směrnici Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí<sup>1</sup> nezahrnují řadu významných zařízení nebo aktivit, které se objevily po posledních úpravách těchto příloh, jako jsou zařízení na znovuzplyňování a na výrobu bionafty,
- U. vzhledem k tomu, že mnoho petic předložených v souvislosti se sítí Natura 2000 nadále ukazuje, že zastavení úbytku biologické rozmanitosti je pro Unii velkou výzvou a že směrnice o stanovištích<sup>2</sup> a směrnice o ptácích<sup>3</sup> představují základní a nepostradatelné nástroje pro splnění závazku EU zastavit do roku 2010 úbytek biologické rozmanitosti,
- V. vzhledem k tomu, že z posouzení petic také vyplynulo, že nedostatek vydatných zdrojů pitné vody je obvykle zhoršován dalšími faktory, jako je rostoucí poptávka po vodě kvůli rozsáhlé urbanizaci a volnočasovým projektům, nedostatečné údržbě infrastruktury a nepostačující prevenci jejího prosakování, intenzivnímu využívání vody v průmyslovém zemědělství a cenové politice, která nepodporuje udržitelné využívání vody,
- W. máje na paměti doporučení, která Petiční výbor vypracoval po návštěvě města Fos sur Mer, Kypru a Rumunska,
- X. máje na paměti obavy Petičního výboru v souvislosti s některými infrastrukturními projekty v bulharském pohoří Rila, které navštívil v roce 2008 za účelem získání informací,
- Y. vzhledem k tomu, že v prosinci 2008 v Petičním výboru vystoupila paní Ann Abrahamová, veřejná ochránkyně práv Spojeného království pro parlamentní a zdravotnické otázky, aby výbor seznámila s výsledky své čtyřleté práce, a vzhledem k následné odpovědi vlády Spojeného království z ledna 2009, v níž jsou navrženy případné platby *ex gratia* pro nejvíce poškozené osoby, což však nelze považovat za adekvátní nápravu škod pro mnohé oběti;
- Z. uznáváje přínosnou a konstruktivní spolupráci s evropským veřejným ochráncem práv v roce 2008, a podporu, kterou Petiční výbor poskytl pro doporučení obsažená v jeho

<sup>1</sup> Úř. věst. L 175, 5.7.1985, s. 40.

<sup>2</sup> Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

<sup>3</sup> Směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1).

výroční zprávě za rok 2007 a v jeho zvláštních zprávách 1487/2005/ a 3453/2005/ o stížnostech ohledně jazyků, které Rada a Komise používají při řízení pro nesplnění povinností, a vítaje úpravy jeho statusu schválené Parlamentem,

- AA. vzhledem k tomu, že Petiční výbor v roce 2008 obdržel 1 886 petic, z nichž 1 065 bylo prohlášeno za přípustné a 821 za nepřípustné; vzhledem k tomu, že od počátku roku 2007 se výrazně rozrostl počet petic, které nesplňují podmínky stanovené v čl. 191 odst. 1 jednacího řádu,
1. vítá účast a příspěvky předkladatelů petic na každé schůzi Petičního výboru, což umožňuje přímý a otevřený dialog se zástupci Evropského parlamentu, a nadále vybízí jednotlivé občany EU a místní sdružení, aby vystupovali s otázkami, které se týkají oblasti činnosti Evropské unie a které se jich přímo dotýkají, neboť věří, že tento proces Parlamentu jako orgánu umožňuje náležitě kontrolovat uplatňování práva Společenství v členských státech a lépe bránit a podporovat základní práva všech občanů EU tak, jak jsou stanovena Smlouvou o EU;
  2. důrazně vyzývá vnitrostátní a regionální parlamenty jako zástupce občanů EU, aby nepřestávaly bedlivě sledovat, jakým způsobem členské státy uplatňují smlouvy a právní akty EU, zejména pokud jde o otázky týkající se životního prostředí, sociálních a zaměstnaneckých práv, volného pohybu osob, zboží a služeb, finančních služeb, základních občanských práv, včetně práva na zákonně nabytý majetek, uznávání jejich profesních kvalifikací a potírání všech forem diskriminace, a vyzývá orgány EU k efektivní komunikaci s občany, tak aby si občané byli vědomi svých práv a povinností vnitrostátních a místních orgánů;
  3. zdůrazňuje, že v souladu se zásadou subsidiarity Parlament nemůže považovat za přípustné petice, které se odvolávají proti rozhodnutím kompetentních orgánů nebo soudních orgánů členských států, a že v tomto ohledu musí být tato skutečnost jasně a srozumitelně sdělována předkladatelům petice; dále zdůrazňuje, že stížnosti musí splňovat podmínky v čl. 191 odst. 1 jednacího řádu, aby je mohl Parlament prohlásit za přípustné;
  4. žádá, aby byla v přiměřené lhůtě uplatněna doporučení, která sice byla přijata ve výroční zprávě za rok 2007, avšak dosud nebyla provedena;
  5. vyzývá Komisi, všechny členské státy, jejich ústřední, regionální a místní orgány a stálá zastoupení, aby při prověřování obvinění nebo návrhů obsažených v peticích plně spolupracovaly s příslušným výborem Evropského parlamentu na loajálním a konstruktivním základě s cílem nalézt řešení otázek, které byly vzneseny prostřednictvím petičního řízení;
  6. žádá, aby příslušné orgány Evropského parlamentu, Komise a Rady plně zrevidovaly postupy, jejichž prostřednictvím je možno zaručit přijetí nápravných opatření pro občany EU, a aby v zájmu dalšího posílení práv občanů EU vyjednaly novou interinstitucionální dohodu, která by rozšířila pravomoci vyšetřovacích výborů;
  7. je přesvědčen, že tato revize by doplňovala případné uplatňování Lisabonské smlouvy, neboť by poskytla dodatečné záruky vycházející z deklarovaných práv a povinností

občanů a institucí EU;

8. připomíná, že Parlament ve svém usnesení ze dne 20. dubna 2004 o sdělení Komise k článku 7 smlouvy o Evropské unii<sup>1</sup> zdůraznil, že za dodržování a podporu hodnot, na nichž je Unie založená, a za ochranu demokracie, právního státu a základních práv nese zvláštní odpovědnost Parlament jakožto přímo volený zástupce evropských občanů, a dále připomíná, že Parlament v tomto usnesení uvedl, že „ignorování případné potřeby sankcí musí vytvářet dojem, že Unie nemá vůli ani možnost využít všechny prostředky, které má k dispozici, k obraně svých hodnot“;
9. opět vyzývá Komisi, aby petičnímu řízení zajistila větší uznání a váhu, zejména v souvislosti s vedením řízení pro nesplnění povinnosti a požadavkem přímo a formálně informovat Petiční výbor o přijetí rozhodnutí o zahájení řízení podle článku 226 a/nebo 228, které se vztahují k otázkám vzneseným v peticích jednotlivců;
10. připomíná, že Parlament usoudil, že obvinění ze závažného porušení práva Společenství, jež Petiční výbor v průběhu posuzování petice shledá jako oprávněná, ale jež příslušný členský stát odmítá uznat a jež by na vnitrostátní úrovni pravděpodobně vytvořila precedens, by nakonec měl posoudit Soudní dvůr, aby se zajistila důslednost a soudržnost práva Společenství s realitou vnitřního trhu<sup>2</sup>;
11. uznává, že řízení pro nesplnění povinností ani v případě kladného výsledku nemusí vždy přímo zajistit jednotlivým předkladatelům peticí nápravu v konkrétních otázkách, což často snižuje důvěru veřejnosti ve schopnost orgánů EU splnit jejich očekávání;
12. zastává názor, že podle jasných náznaků není do roku 2010 možné zastavit úbytek biologické rozmanitosti v EU, a že proto bude nutné urychleně přijmout opatření na efektivnější uplatňování směrnice o stanovištích a směrnice o ptácích, a vyzývá Komisi, aby se maximálně zasadila o to, aby členské státy uvedené směrnice uplatňovaly způsobem, který je v souladu s tímto cílem;
13. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s Parlamentem členskými státy zdůrazňovala význam perspektivního uvažování – především v oblasti schvalování plánů – s cílem zabránit možnému porušování těch ustanovení v právu Společenství, která již byla schválena, ale zatím nevstoupila v platnost;
14. uznává, že pro stížnosti vznesené předkladateli petic někdy nelze nalézt řešení v důsledku slabých míst v použitelných právních předpisech Společenství;
15. je znepokojen velkým počtem petic předložených Petičnímu výboru, které se domáhají volebního práva v místních volbách pro obyvatele Lotyšska, kteří nejsou lotyšskými občany; připomíná, že Výbor OSN pro lidská práva, Výbor OSN pro odstranění rasové diskriminace, Parlamentní shromáždění Rady Evropy, Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy, komisař Rady Evropy pro lidská práva, Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti a Parlamentní shromáždění Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě doporučili, aby se lidem, kteří nejsou občany daného státu, umožnila

---

<sup>1</sup> Úř. věst. C 104 E, 30.4.2004, s. 408.

<sup>2</sup> Usnesení P6-0040/2005.

účast na místních volbách; důrazně vyzývá Evropskou komisi, aby pozorně sledovala a podporovala zákonnou úpravu postavení lidí, kteří nejsou občany Lotyšska, z nichž se však mnozí v Lotyšsku narodili;

16. konstatuje, že jednotlivci a sdružení Parlamentu předkládají mnoho petic, v nichž se většinou nejedná o porušení práva Společenství, a tudíž by se při hledání řešení měly nejprve vyčerpat všechny možnosti nápravy v daném členském státě; dále shledává, že jsou-li všechny možnosti na vnitrostátní úrovni vyčerpány, je příslušným odvolacím orgánem Evropský soud pro lidská práva;
17. konstatuje, že petice za zřízení jediného sídla Evropského parlamentu, kterou podepsalo 1 500 000 lidí, zatím nebyla plně projednána; doporučuje, aby se Petiční výbor touto otázkou přednostně zabýval během příštího volebního období;
18. vyzývá proto příslušné legislativní výbory, aby v zájmu případné revize nebo dalšího šetření zohledňovaly návrhy či doporučení, která může čas od času vydat Petiční výbor pro uplatňování konkrétních právních předpisů EU členskými státy;
19. připomíná žádost Parlamentu, aby Komise zintenzívnila kontrolu uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/114/ES ze dne 12. prosince 2006 o klamavé a srovnávací reklamě<sup>1</sup> v souvislosti s podvodnými „katalogovými“ firmami a aby Parlamentu předložila zprávu o proveditelnosti a možných důsledcích rozšíření působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu<sup>2</sup>, konkrétně nahrazením výrazu „spotřebitel“ spojením „oběť praktik“;
20. podporuje výzvu veřejného ochránce práv, aby Rada rozšířila jazykové verze webových stránek svých předsednictví o nejpoužívanější jazyky Evropské unie s cílem zajistit přímý přístup občanů k činnostem předsednictví Rady; v tomto ohledu se odvolává na francouzské předsednictví Rady, které na svých webových stránkách publikovalo v souladu s doporučeními veřejného ochránce práv;
21. podporuje výzvu veřejného ochránce práv, aby se Komise zabývala stížnostmi občanů ohledně uplatňování směrnice o pracovní době<sup>3</sup> v souladu se zásadami řádné správy v rámci svých pravomocí zahájit řízení pro nesplnění povinností;
22. vítá konstruktivní spolupráci mezi veřejným ochráncem práv a EU vymezenou příslušným institucionálním rámcem; podporuje opakované výzvy veřejného ochránce práv k zavedení kodexu řádné správní praxe, který by byl společný všem orgánům a institucím EU a který schválil Parlament ve svém usnesení ze dne 6. září 2001 o zvláštní zprávě evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament, která byla vypracována na základě šetření z vlastního podnětu zaměřeného na existenci kodexu řádné správní praxe v různých orgánech a institucích Společenství a jeho zveřejnění<sup>4</sup>;

<sup>1</sup> Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 21.

<sup>2</sup> Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.

<sup>3</sup> Směrnice Rady 93/104/ES ze dne 23. listopadu 1993 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. L 307, 13.12.1993, p. 18).

<sup>4</sup> Úř. věst. C 72 E, 21.3.2002, p. 331.



domnívá se, že veřejný ochránce práv, Komise a Parlament by měli vytvořit společný portál EU pro zpracování stížností adresovaných orgánům EU;

23. důrazně vyzývá všechny strany k plnění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 550 (1984) o Kypru, což by mělo vést k plnému vrácení majetku ve městě Varosha jeho právoplatným majitelům; navrhuje, aby v případě, že do konce roku 2009 nebude dosaženo viditelných výsledků, příslušný výbor zvážil projednání této otázky, kterou v petici předložili obyvatelé Famagusty, na plenárním zasedání;
24. vyzývá rumunské orgány, aby v souladu s článkem 151 Smlouvy o ES přijaly opatření na zachování a zajištění rumunského kulturního a architektonického dědictví, jak k tomu vyzval Parlament ve svém prohlášení ze dne 11. října 2007 o nezbytnosti přijmout opatření na ochranu římskokatolické katedrály sv. Josefa v rumunské Bukurešti – ohrožené historické a architektonické památky<sup>1</sup>; v otázce problémů s restitucí majetku zabaveného za komunistického režimu upozorňuje na to, že podle článku 295 Smlouvy o ES je úprava vlastnictví otázka spadající do pravomoci jednotlivých států;
25. žádá francouzské orgány, aby připravily epidemiologické hodnocení s cílem zjistit dopad budované spalovny ve Fos-sur-Mer na oblast u Fos-Berre, která se nachází v její bezprostřední blízkosti; shledává, že směrnice Rady 1999/30/ES ze dne 22. dubna 1999 o mezních hodnotách pro oxid siřičitý, oxid dusičitý a oxidy dusíku, částice a olovo ve vnějším ovzduší<sup>2</sup> nezakazuje výstavbu spalovny v oblasti postižené atmosférickým znečištěním, avšak upozorňuje na to, že podle směrnice 1999/30/ES a směrnice Rady 96/62/ES ze dne 27. září 1996 o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší<sup>3</sup> je třeba přijmout opatření k zajištění souladu s evropskými normami pro atmosférické znečištění;
26. připomíná doporučení ve výroční zprávě Petičního výboru za rok 2007 opět zrevidovat administrativní postupy pro nakládání s peticemi, jako je například přesun registrace peticí na sekretariát Petičního výboru, úzká spolupráce se sítí SOLVIT, další zlepšení databáze petic či vytvoření portálu EU pro evropské občany; vítá práci poslanců na kodexu správného postupu pro vyřizování petic, který by měl vstoupit v platnost na začátku dalšího volebního období Parlamentu;
27. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a zprávu Petičního výboru Radě, Komisi, evropskému veřejnému ochránci práv, vládám a parlamentům členských států, jejich petičním výborům a veřejným ochráncům práv nebo obdobným příslušným orgánům.

---

<sup>1</sup> Úř. věst. C 227 E, 4.9.2008, s. 162.

<sup>2</sup> Úř. věst. L 163, 29.6.1999, s. 41.

<sup>3</sup> Úř. věst. L 296, 21.11.1996, s. 55.

## VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

### Úvod

Petiční výbor se během tohoto legislativního období zasazoval o to, aby zajistil náležité projednání a zodpovězení otázek a obav, které občané a obyvatelé EU přímo předložili Evropskému parlamentu v rámci petičního řízení podle článku 194 Smlouvy.

Ačkoli pro výbor není snadné zvládat rostoucí požadavky, které jsou na něho kladeny, v mnoha případech si za svou činnost vysloužil úctu a uznání, jakých se mu před několika lety nedostávalo. Zajistil např. nejen větší transparentnost při projednávání záležitostí občanů tím, že předkladatelům petic ve větší míře umožnil účast na schůzích výboru, kde mohou bránit a podporovat své zájmy, ale díky nové počítačové databázi se rovněž zásadním způsobem zlepšil přístup jednotlivých poslanců k peticím a všem souvisejícím dokumentům.

Petice spadají do různých kategorií a osobám, které činnost výboru pouze pozorují zvnějšku (i v rámci Parlamentu), není vždy jasné, v čem spočívá skutečný úkol tohoto výboru. Je tomu tak zčásti proto, že se výbor neomezuje na jedinou činnost, ale má k dispozici velmi rozmanitý soubor možností, díky nimž je schopen určit nejužitečnější postup pro každou předloženou petici. Jeho postupy se dále velmi liší od způsobu práce legislativních výborů, které mají v důsledku povinností Parlamentu prestižnější postavení, a v rámci tohoto orgánu se jim tak dostává největší pozornosti. Kromě toho ani veřejnost v dvaceti sedmi členských státech vždy nechápe, co je petice a jak s ní může Parlament naložit.

Bude tedy zřejmě užitečné, pokusíme-li se v úvodu této výroční zprávy popsat jednotlivé typy petic, které jsou výboru doručovány.

- *Petiční kampaně*: tyto petice bývají podepsány velmi vysokým počtem občanů na podporu cíle spíše politické povahy a počet podpisů je indikátorem míry veřejného zájmu o toto téma. Takové petice protestují např. proti býčím zápasům ve Španělsku, zabíjení tuleních mláďat, humanitárnímu strádání způsobenému izraelsko-palestinským konfliktem, situaci v iráckém Kurdistánu či katastrofální humanitární situaci v Zimbabwe nebo požadují demokratizaci Běloruska, zřízení „jediného sídla“ Parlamentu v Bruselu atd.
- *Petice usilující o ovlivnění legislativy*: rovněž mohou mít velký počet signatářů, ale jejich účelem je ovlivnit konkrétní legislativní návrhy, jež mohou být v projednávání v daném parlamentním výboru. Tyto petice zahrnují např. systém softwarových patentů, azyl a práva pro občany třetích zemí, energeticko-klimatický balíček či REACH.
- *Uplatňování práva EU a práv zakotvených ve Smlouvách*: tyto petice jsou nejnáročnější, neboť usilují o mimosoudní řešení či vysvětlení toho, jak členské státy uplatňují právní akty nebo jak dodržují své smluvní závazky týkající se mimo jiné základních práv. Jsou nejvíce kontroverzní a pro Parlament mají největší význam. Jsou totiž lakmusovým papírkem pro reakce občanů EU na evropskou legislativu a často Parlament upozorňují na vážné nedostatky v členských státech. Díky tomuto druhu petic jsou členové Petičního výboru nazýváni „detektivy směrnic“. Není to právě příjemné označení, i když popisuje určitý přístup, k jehož přijetí je výbor vyzván stále častěji. Pro ilustraci lze uvést doručené petice, které se týkají velkých

infrastrukturních projektů ohrožujících právo na zachování životního prostředí nebo kulturního dědictví přiznané právem EU, problémů spojených s odpadem, ochrany přírody a volně žijících druhů, základních práv na zákonně nabytý majetek a mnoha dalších oblastí, které spadají do působnosti EU.

- *Petice za individuální práva:* mají obvykle osobnější charakter a jednotlivci se v nich domáhají řešení mnoha problémů spojených s uplatňováním zásad vnitřního trhu a volného pohybu osob. Jako příklady mohou posloužit petice týkající se uznávání profesních kvalifikací, práv na důchod nebo jiné sociální dávky, žádostí o trvalý pobyt, přeshraničních cest a identifikace, individuálních žádostí o azyl atd. (Petice s touto problematikou lze rovněž adresovat oddělení Komise SOLVIT, ačkoli často bývají příliš složité na to, aby je mohlo vyřešit.)

Z této zjednodušené kategorizace lze možná snadněji vyčíst, proč je nutné mít širokou škálu pravidel a postupů k projednávání přijatých peticí, zejména v případech, kdy petice nespadá jen do jedné z těchto kategorií. Dále to do jisté míry ukazuje, proč takové otázky jako přípustnost peticí nemohou být vždy řešeny přímočaře některým ze stávajících pravidel a také proč je obvykle schválena jejich široká interpretace, která v případě pochybnosti upřednostní žadatele před vyloučením legitimní otázky z přezkoumání Parlamentem.

Nicméně je důležité poznamenat, že zvláště v roce 2008 vzrostl počet obdržených peticí, které byly vyhodnoceny jako nepřijatelné. Nešlo jen o petice, jejichž předmět byl jednoznačně v kompetenci členských států nebo jež se odvolávaly proti zákonnému rozhodnutí příslušných soudních orgánů či petice, jež by bylo vhodnější adresovat spíše evropskému veřejnému ochránci práv nebo vnitrostátním petičním orgánům či ombudsmanovi. Patřily mezi ně i petice, které sice byly přijaty, ale byly tak krátké, že téměř postrádaly smysl, nebo byly jinak věcně nedostatečné či nesrozumitelné. Tato skupina petic se rozrostla kvůli snadnému zasílání petic elektronickou cestou a kvůli nedostatečným nástrojům registrace, které by oddělily zrno od plev. Přestože byly přijaty určité kroky ke změně tohoto stavu, jedná se o strukturální problém, který musí řešit administrativní orgány Parlamentu.

Na úvod jeden bod k jednotlivým kategoriím petic, který bychom měli mít do budoucna na paměti. Lisabonská smlouva evropským občanům uděluje zásadní nové právo a důležitou praktickou možnost ještě více zasahovat do politického procesu EU, a to prostřednictvím takzvané „občanské iniciativy“. Ačkoli se předpokládá, že takové iniciativy budou zasílány v první řadě Evropské komisi (což se může jevit jako poněkud matoucí, uvažíme-li, že petiční právo náleží Parlamentu!), zároveň mohou občanovi skutečně nabídnout možnost k navržení nové legislativy. Toto významné rozšíření petičního procesu by přirozeně mělo mít v budoucnu dopady na práci Petičního výboru, pokud, jak doufáme, bude Lisabonská smlouva přijata. Petiční výbor o tom v roce 2008 diskutoval při četných příležitostech.

## Počet petic

Jedním z ukazatelů objemu činnosti Petičního výboru je statistika. Přestože přemíra statistických údajů více skrývá, než vysvětluje, je nutné ve výročních zprávách věnovat číselným údajům pozornost. V roce 2008 evidoval Petiční výbor 1 886 petic oproti 1 506 peticím v roce 2007, tj. o padesát procent více než v roce 2006. Nejvíce petic bylo přijato z Německa a Španělska, následovalo Rumunsko a Itálie, Polsko a Velká Británie. Vezmeme-li

v úvahu množství obyvatel, velký počet petic, *de facto* největší na hlavu, předložilo také Irsko.

Mezi peticemi z Německa a Rumunska převažovaly individuální petice, zatímco Španělsko a Francie pravděpodobně přispěly větším počtem petici z podnětu nevládních organizací nebo místních sdružení a subjektů stěžujících si na údajné nedodržení směrnic EU. Zdá se, že němečtí a italské občany pravděpodobně předkládají více petic týkajících se samotné EU. Poprvé byl počet petic zaslaných elektronicky vyšší než petic zaslaných poštou (59,2 v. 40,8 %). Podíl nepřijatelných petic rovněž vzrostl, z cca 30 % na 40 %.

***Petice v roce 2008 podle zemí***  
(Země s více než 10 peticemi)

<b>Země</b>	<b>Počet doručených petic</b>
Německo	265
Španělsko	226
Rumunsko	207
Itálie	184
Polsko	105
Spojené království	99
Řecko	97
Francie	86
Bulharsko	65
Irsko	58
Finsko	36
Belgie	31
Nizozemsko	24
Malta	21
Rakousko	20
Maďarsko	17
Česká republika	14
Švédsko	12
Evropská unie	330

**Klíčové otázky v roce 2008**

*Nejdůležitějších deset témat v roce 2008 (Pozn.: některé petice se týkají více než jednoho tématu)*

<b>Hlavní témata</b>	<b>Počet petic</b>	
Životní prostředí	309	(12,7 %)
Základní práva	208	(8,6 %)
Vlastnictví & restituce	149	(6,2 %)
Spravedlnost	147	(6,1 %)
Sociální věci	118	(4,9 %)

Doprava	117	(4,8 %)
Zdravotnictví	116	(4,8 %)
Vnitřní trh	111	(4,4 %)
Školství & kultura	105	(4,3 %)
Zaměstnanost	89	(3,7 %)

Žadatelé se nadále soustředují především na životní prostředí, jeho ochranu a zachování. Výbor má v tomto ohledu skutečně jedinečnou možnost zhodnotit reakce evropských občanů na to, jak daný členský stát uplatňuje, nebo neuplatňuje evropské zákony. Kvůli vážným obavám o životní prostředí v baltském regionu výbor nejdříve uspořádal veřejné slyšení a potom připravil podrobnou zprávu o dopadech navrhovaného plynovodu Nordstream v Baltském moři, přičemž se opíral o petice zejména z Polska a Litvy.

Slyšení, které proběhlo na konci ledna roku 2008, jasně ukázalo přání a dobrou vůli výboru spolupracovat s ostatními parlamentními výbory, v tomto případě s Výborem pro zahraniční věci a s Výborem pro průmysl a energetiku, a osvědčilo se jako účinný způsob, jak mohou všechny zainteresované strany poskytnout informace poslancům EP i žadatelům, kteří se slyšení zúčastnili a také na něm vystoupili. Dodejme, že svá stanoviska představili také komisaři Piebalgs a Dimas. Zpráva, kterou následně schválila na plenárním zasedání valná většina poslanců, vytyčila Parlamentu základní orientační body pro další nezbytnou diverzifikaci energetické politiky a současně stanovení priorit pro ochranu velmi křehké environmentální oblasti mělkého Baltského moře.<sup>1</sup>

V loňských diskusích výboru o peticích, které se týkaly životního prostředí, zaujímalo přední místo Irsko. Výbor byl zastoupen na slyšení Národního plánovacího úřadu, kde byl posuzován protest skupiny Nevitt Lusk Action (petice 295-05) proti skládce, jež může mít negativní dopad na tamější zahradnickou produkci, a nedodržení předpisů rámcové směrnice o vodě ze strany irských úřadů vzhledem k tomu, že toto místo je významnou zásobárnou vody.

Dále výbor vyjádřil obavy v souvislosti s tím, jakým způsobem Irská národní silniční agentura ignorovala směrnice EU při plánování trasy dálnice M 3 u Tary, která má ničivý dopad na jednu z nejvýznamnějších národních památek. Komise samozřejmě tuto skutečnost zohlednila v probíhajícím řízení proti Irsku, které je vedeno kvůli tomu, že řádně neprovedlo směrnici o posuzování vlivu na životní prostředí.

Komunikace s irským ministerstvem životního prostředí nicméně ukázala, že řada případů, v nichž se výbor angažoval, byla projednána a řešena, zejména mnoho petic týkajících se pitné vody. Několik nových irských petic obdržených a projednaných v roce 2008 se týkalo navrhovaného zařízení LNG u Shannonu, výstavby kontejnerového terminálu u Corku, navrhované spalovny ve městech Carranstown a College Nobber<sup>2</sup> a dalších problémů spojených s plánovanou skládkou v Haulbowline.

Výbor v roce 2008 věnoval mnoho času i vlastnickým právům. Kromě případu urbanizace ve Španělsku, který je nyní podruhé předmětem zvláštní zprávy výboru, kontaktovalo výbor

<sup>1</sup> Cf. zpráva Marcina Libickiho.

<sup>2</sup> Výbor při řadě příležitostí konstatoval, že by vnitrostátní orgány měly zvážit jako alternativu k navrhovaným spalovnám výstavbu metanizačních zařízení, které tolik neovlivňují kvalitu ovzduší.

mnoho občanů z několika nejnovějších členských států EU kvůli citlivé otázce restitucí majetku zabaveného politickými režimy před přechodem k demokratické společnosti. Je třeba říci, že tyto otázky spadají do kompetence členských států, avšak všechny členské státy jsou povinny zavést a udržovat funkční legislativní rámec pro řešení těchto nároků. Informační návštěva, kterou členové výboru vykonali v Rumunsku v loňském červnu, umožnila velmi užitečnou debatu na toto téma s rumunským parlamentem a ministerstvem spravedlnosti.

Petiční výbor obdržel přes čtyři sta dopisů týkajících se problémů, kterým čelí malé a střední podniky, včetně charitativních nadací a dalších služeb, v souvislosti s podvodnými „katalogovými společnostmi“. Ukázalo se, že se jedná o rozšířený jev, kdy se mnoho malých podniků obávalo plateb za služby, které si nevědomky objednaly na základě podvodných návrhů, jež jim byly doručeny. Výbor přivítal předkladatele petic na svých schůzích, kde byli poslanci obeznámeni s jejich případy, a v návaznosti na zprávu předloženou na plenárním zasedání v prosinci 2008<sup>1</sup> uspořádal zvláštní seminář. Výbor, podporován celým Parlamentem, požádal o lepší zákonnou ochranu případných obětí takových praktik a revizi stávajících zákonů EU tak, aby členské státy lépe vybavil pro boj proti tomuto jevu.

Další z důležitých otázek, kterými se Petiční výbor zabýval, se týká nevhodných postupů řady německých úřadů péče o mládež, které jsou odpovědné za sociální zázemí dětí v případech rozvodu nebo rozchodu rodičů. Mnoho problémů se objevilo, jednalo-li se o rodiče odlišné národnosti. V těchto případech hrozila vážná diskriminace. Výbor opět musel dbát na to, že mnoho z těchto konkrétních stížností spadalo do kompetence vnitrostátních orgánů. Ve spolupráci se Spolkovým sněmem a odpovědným ministerstvem nicméně dosáhl pokroku a v některých případech se žadatelům dostalo omluvy. Dokument vypracovaný sekretariátem na konci roku poskytl členům výboru užitečné vysvětlení, které jim umožní chápat žádosti v širší perspektivě, a zároveň naznačuje, jaký význam výbor danému problému přikládá.

Petiční výbor přezkoumal provádění zprávy vyšetřovacího výboru ke krizi společnosti Equitable Life, který byl na základě doručených petic ustaven v červnu 2007. Vlastní zpráva obsahuje soupis řady nedostatků v regulačním rámci britských finančních služeb v souvislosti s prováděním práva Společenství. Po diskusi s předkladateli petice byla předsedovi Evropského parlamentu v červnu 2008 předložena podrobná analýza. Poté svou zprávu zveřejnila britská parlamentní veřejná ochránkyně práv. Výbor s ní na své prosincové schůzi pokračoval v diskusi o desetiletí regulačního selhání v případě Equitable Life. Na podrobnou zprávu britské vlády Evropský parlament stále čeká, přičemž vyjádřil hlubokou nespokojenost s touto prodlevou a zmatky ze strany britských orgánů.

## **Postupy projednávání ve výboru**

Jak je uvedeno v úvodu, Petiční výbor je žádán o přezkoumání mnoha typů petic týkajících se nejrůznějších oblastí činnosti EU, což svědčí o tom, jaký význam tento orgán přikládá názorům evropských občanů. Tímto se Parlament liší od mnoha národních parlamentů, které takové proaktivní složky určené k ochraně práv občanů nezavedly.

Práce výboru je založena na ustanoveních Smlouvy o ES a jednacím řádu Parlamentu a na úzké spolupráci s Evropskou komisí a různými orgány členských států. Postupy, které

---

<sup>1</sup> Zpráva Simona Busuttila za Petiční výbor.

uplatňuje, se vyvinuly pragmaticky v reakci na vznášené požadavky a během tohoto legislativního období dosáhl několika úspěchů v oblasti transparentnosti a občanské spoluúčasti, které již byly zmíněny v předchozích výročních zprávách.

Pracovní skupina předsednictva Evropského parlamentu ve své třetí průběžné zprávě uvedla řadu doporučení, jejichž zohlednění by ještě více upevnilo úlohu a odpovědnost Petičního výboru. Několik návrhů na změnu jednacího řádu, a tak snad i jeho zjednodušení, učinil i Výbor pro ústavní záležitosti.

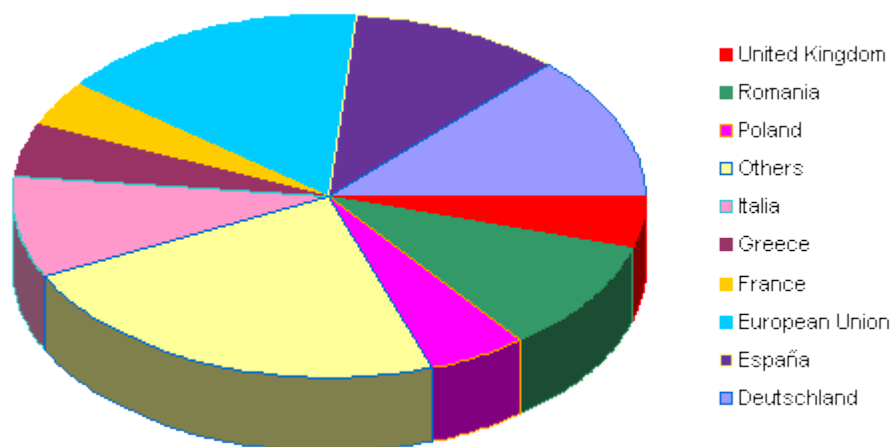
Navzdory tomu, co může být považováno za pokrok, však musí Výbor konstatovat, že jeho kompetence zůstávají v praxi velmi omezené. Pokud (a jakmile) vstoupí v platnost Lisabonská smlouva, mohlo by se tato situace mírně změnit. Nicméně se zdá, že za současných podmínek je vhodné začít detailněji uvažovat spolu s ostatními orgány o možnostech, jak může Výbor (potažmo Parlament) vyvíjet účinnější tlak například při řízení pro porušení práva podle článků 226 a 228 Smlouvy o ES, které dávají silnou plnou moc Komisi, avšak žádné pravomoci Parlamentu. Mimoto by měl být Výbor schopen více ovlivnit případy, které se v rámci těchto postupů dostanou před Evropský soudní dvůr, neboť podle současných ustanovení nemá prostředky k tomu, aby Dvůr seznámil se svými stanovisky (nebo usneseními, která Parlament schválil na základě jeho návrhů), což závažně omezuje svědectví, která může Dvůr vzít v úvahu při svém rozhodování.

Výbor by proto měl začít podrobněji uvažovat o cestách, jak posílit svou skutečnou moc. Je třeba přezkoumat všechny soudní příkazy, postupy pro vyrovnání pro předkladatele petic, jejichž práva byla poškozena nesprávným uplatněním zákonů EU i konkrétnější pravidla týkající se účinného uplatňování Listiny základních práv, aby během příštího legislativního období mohl petiční proces dozrát.

## PŘÍLOHA: Petice, které Evropský parlament obdržel v roce 2008

Země	Počet petic	%
Evropská unie	330	15,9
Německo	265	12,8
Španělsko	226	10,9
Rumunsko	207	10,0
Itálie	184	8,9
Polsko	105	5,1
Spojené království	99	4,8
Řecko	97	4,7
Francie	86	4,1
Ostatní	476	22,9

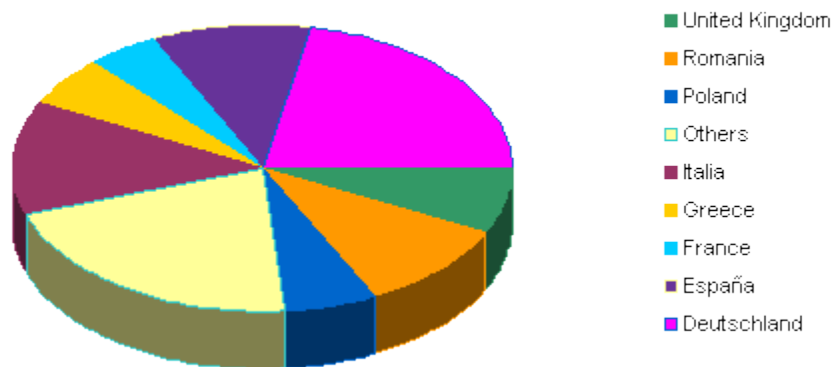
Number of petitions 2008





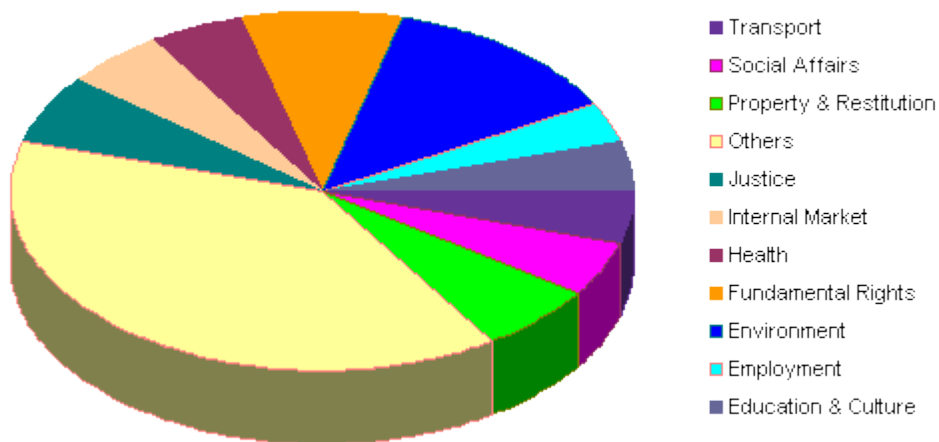
Státní příslušnost iniciátorů petic	Počet petic	%
Německo	413	21,8
Itálie	245	12,9
Španělsko	197	10,4
Rumunsko	189	10,0
Spojené království	144	7,6
Polsko	112	5,9
Řecko	102	5,4
Francie	90	4,8
Ostatní	400	21,1

**Number of petitions 2008**



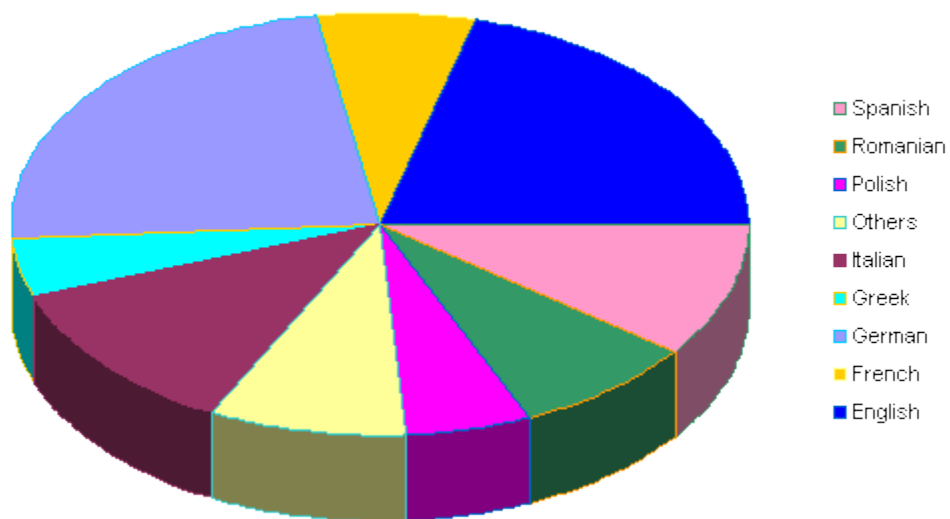
Téma petice	Počet petic	%
Životní prostředí	309	12,7
Základní práva	208	8,6
Vlastnictví & restituce	149	6,1
Spravedlnost	147	6,1
Vnitřní trh	130	5,4
Sociální věci	118	4,9
Doprava	117	4,8
Zdravotnictví	116	4,8
Školství & kultura	105	4,3
Zaměstnanost	89	3,7
Ostatní	940	38,7

**Number of Petitions 2008**



Jazyk petice	Počet petic	%
němčina	437	23,2
angličtina	395	20,9
italština	222	11,8
španělština	193	10,2
rumunština	155	8,2
francouzština	131	6,9
polština	101	5,4
řečtina	87	4,6
ostatní	165	8,7

**Number of Petitions 2008**



## VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

<b>Datum přijetí</b>	31.3.2009
<b>Výsledek závěrečného hlasování</b>	+: 16 -: 0 0: 0
<b>Členové přítomní při závěrečném hlasování</b>	Sir Robert Atkins, Victor Boştinaru, Michael Cashman, Proinsias De Rossa, Carlos José Iturgaiz Angulo, Marcin Libicki, Miguel Angel Martínez Martínez, Manolis Mavrommatis, Mairead McGuinness, Willy Meyer Pleite, Diana Wallis, Rainer Wieland
<b>Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování</b>	Alexander Alvaro, Ivo Belet, Jean-Luc Bennahmias, Thijs Berman, André Brie, Carlos Carnero González, Daniel Caspary, Brian Crowley, Marie-Hélène Descamps, Georgios Georgiou, András Gyürk, Roger Helmer, Mieczysław Edmund Janowski, Henrik Lax, Yiannakis Matsis, Cristiana Muscardini, Juan Andrés Naranjo Escobar, María Sornosa Martínez, Grażyna Staniszevska, Margie Sudre, Andrzej Jan Szejna, Tatjana Ždanoka, Dushana Zdravkova
<b>Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování</b>	Elspeth Attwooll, Ian Hudghton